

YENİ TÜRK TİCARET KANUNUNUN KOBİ'LERE BAKIŞI VE KOBİLERİN FİNANSMAN SORUNU ÜZERİNDEKİ OLASI ETKİLERİ

Çiğdem YATAĞAN

TOBB ETÜ Hukuk Fakültesi

Araştırma Görevlisi

E-posta: cyatagan@etu.edu.tr

Özet

27846 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 1 Temmuz 2012'de yürürlüğe girecek olan Yeni Türk Ticaret Kanununun 1522 vd. maddelerinde "küçük ve orta büyüklükteki işletmeler" kavramına yer verilerek bu tür işletmelere ilişkin özel düzenlemeler öngörülmüştür. İşletmeler arasındaki bu sınıflandırma denetim mekanizması, finansal tabloların hazırlanması ile mal ve hizmet tedarikinden doğan ödemeler açısından büyük önem taşımaktadır. Özellikle ticari mal ve hizmet tedarikinde geç ödemelerin işletmeler üzerinde yarattığı finansman baskısını yok etmek ve bu alanda mevzuatı AB Müktesebatı'na uyumlaştırmak amacıyla 2000/35/EC ve 2011/7/EU sayılı AB Direktifi'nde yer alan bazı hükümler kanuna eklenmiş, bazıları ise kanun dışında bırakılmıştır. Bu çalışmada kanundaki yeni düzenlemelerin KOBİ'ler üzerindeki muhtemel etkileri ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yeni Türk Ticaret Kanunu, KOBİ'ler, Geç Ödeme

Alan Tanımı: Hukuk ve İktisat

AN OVERVIEW REGARDING THE NEW TURKISH TRADE CODE ON SMES AND POSSIBLE EFFECTS ON FINANCIAL PROBLEMS OF SMES

Abstract

By giving place to the term "small-and medium-sized enterprises" in the New Turkish Trade Code numbered 6102 which will enter into force on July 1, 2012, particular regulations have been predicted for such enterprises. These classifications between these enterprises contain great importance with regard to keeping books, preparing financial statements and payments arising from

supplying goods and services. Particularly, in order to prevent the financial pressure upon the enterprises in late payments during supplying goods and services and to harmonize the regulations to the EU acquis in this field, some of the regulations present in 2000/35/EC and 2011/7/EU have been supplemented while some of them are excluded of the Code. In this work, possible effects of the new regulations in the Code over the SMEs will be taken into evaluation.

Keywords: *SMEs, The New Turkish Trade Code, Late Payments*

JEL Code: K 20

1.GİRİŞ

Avrupa Birliği'nde olduğu gibi Türkiye'de de işletmelerin yaklaşık %99'unu oluşturan ve istihdamın yaklaşık üçte ikisini yaratan küçük ve orta büyüklükteki işletmeler, ekonomik ve sosyal yönden ülkelerin lokomotif niteliğindedir (Odabaşı-Sarı,2005:7,76). İşgücüne en çok ihtiyaç duyulan sektör olan hizmet sektöründe çoğunlukla KOBİ'lerde faaliyet göstermesi, işsizlik tehdidi altındaki gençlerin ve kadınların KOBİ'lerde istihdamının büyük ölçekli işletmelere göre daha kolay olması, KOBİ'lerin yarı zamanlı işçi çalıştırmaya büyük ölçekli işletmelerden daha sıcak bakması ve yaratılan "iş paylaşımı" sayesinde işsizlik rakamlarını pozitif yönde etkilemesi Avrupa Birliği'ni bu işletmeleri finansal açıdan güçlendirecek politikalar benimsemeye yöneltmiştir (Avrupa Komisyonu,1994:1). Yeni işletmeler kurulmasına ve var olan işletmelerin büyümesine zemin hazırlayan; işletmelerin büyük çoğunluğunu oluşturan KOBİ'lerin de faaliyette bulunabileceği bir ekonomik ortamın yaratılmasına yönelik stratejiler geliştirmeyi hedefleyen Avrupa Birliği Müktesebatı'nın 20. Faslı "İşletme ve Sanayi Politikaları"na ayrılmıştır. Türk kanun koyucusu, aday ülkelerin tam üyelik sürecinde mevzuatlarını uyumlaştırmakla yükümlü oldukları 20. Fasla ilişkin yükümlülüklerini henüz Fasıl açılmadan tamamlamak istemiş, ticaret kanunu tasarısı hazırlanırken KOBİ'lere yönelik düzenlemeler de göz önünde bulundurulmuştur.

9.11.2005 tarihli Türk Ticaret Kanunu Tasarısı, hazırlanışından yaklaşık 6 yıl sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi'nden geçmiş ve 27846 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. 1.1.2012 tarihinde yürürlüğe girecek olan 6012 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanununda "*Türk işletmelerinin uluslararası ticaret, endüstri, hizmet, sermaye ve finans piyasalarının, sürdürülebilir rekabet gücünü haiz güvenilir aktörleri olmaları*" temel hedef olarak belirlenmiştir. Kanun koyucu, bu

hedef bağlamında işletmeleri ölçeklerine göre sınıflandırarak küçük ve orta ölçekli olanlarına bazı kolaylıklar tanımıştır. Çalışmanın ikinci bölümünde hangi işletmelerin KOBİ sayılacağına tespiti yapılarak denetim ve finansal tabloların oluşturulması bakımından KOBİ'lere sağlanan avantajlar ele alınacak; üçüncü ve son bölümünde ise 1530. Madde kapsamında mal ve hizmet tedarikinde geç ödemeye mücadeleyle ilişkin hüküm KOBİ'ler açısından değerlendirilecektir.

2. DENETİM ve FİNANSAL TABLOLARIN HAZIRLANMASI HUSUSUNDA KOBİ'LERE SAĞLANAN AVANTAJLAR

2.1 Hangi İşletmelerin KOBİ Niteliği Taşındığı

Önceleri genel olarak az sermayeyle kurulan, daha çok el emeği ile çalışan, düşük yönetim giderleriyle ucuz üretim gerçekleştirmeyi amaçlayan iktisadi birimler olarak nitelendirilen KOBİ'ler; hızlı karar verme yetenekleri, ekonomik krizlere dayanıklılıkları ve yarattıkları istihdam olanaklarıyla dikkatleri üzerlerine çekmiştir (Yalçın-Gafuroğlu,2008:434; Ayık-Keskin,2008:470). Günümüzde KOBİ'ler başarısız oldukları için büyümemiş, küçük ölçekte kalmış ve yardıma muhtaç olan işletmeler olarak nitelendirilmemektedir. Aksine, işletme sahiplerinin bir kısmının yalnızca sağlanan avantajlardan yararlanabilmek için küçük kalmayı tercih ettikleri görülmektedir (Akgemci, 2001:15).

KOBİ'lere sağlanan kredi kolaylıkları ve teşviklerin yanında Yeni Türk Ticaret Kanununun Genel Gereğesinde belirtildiği üzere denetim ve finansal raporlar hazırlama hususunda da bu tip işletmeler lehine yeni bazı düzenlemeler öngörmüştür. (Genel Gereğçe: pf.217) Bu yüzden kanun koyucu 1522. maddede hangi işletmelerin sağlanan olanaklardan yararlanabileceğinin tespit edilebilmesi için Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na TOBB'un ve TMSK'nin de görüşlerini alarak küçük ve orta büyüklükteki işletmeleri tanımlayan yeni bir yönetmelik hazırlama yükümlülüğü yüklemiştir. Bu yönetmelik, halihazırda yürürlükte olan 2005 tarihli "*Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmeliğinin*" ("KOBİ Yönetmeliği") yerini alacaktır. KOBİ Yönetmeliği, 2003 yılında yayımlanan "*Mikro, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Tanımlarına İlişkin Komisyon Tavsiyesi*"nden (Avrupa Komisyonu,2003) yola çıkılarak hazırlandığından yeni yönetmelikle KOBİ tanımında büyük değişikliklere gidileceğini beklemek çok gerçekçi olmayacaktır. Yalnızca evrensel bir tanımlı olmayan; sanayileşme düzeyine, ekonominin boyutlarına, bağlı olunan iş koluna, üretim tekniklerine göre ülkeler arasında ve hatta aynı ülkede bölgeler arasında bile farklılıklar gösterebilen (Eroğlu-İnce-

Gül,2008:1) KOBİ kavramının değişen ülke koşullara uyum sağlamak adına ve meslek kuruluşlarından da görüş alınarak yeniden gözden geçirileceği söylenebilecektir. Bakanlıkça hazırlanacak olan bu yönetmeliğin yanında, Yeni Türk Ticaret Kanununun 135. maddesi de hangi işletmelerin KOBİ olduğunun tespitinde yol gösterici olacaktır. 135. maddede küçük ve orta ölçekli “şirketler” belirlenirken, şahıs şirketleri için 1522. , sermaye şirketleri için ise 1523. maddede yer alan ölçütlerin uygulanacağı belirtilmiştir. 1523. maddede önceki maddede yer alan kıstasların sermaye şirketleri için de geçerli olduğu belirtildikten sonra halka açık şirketlerin, bankaların, yatırım bankalarının, sigorta şirketlerinin, emeklilik şirketlerinin yönetmelikteki verileri sağlasa dahi büyük sermaye şirketi sayılacağına yer verilmiştir. Ek olarak, sermaye şirketlerinin KOBİ vasfını kazanması veya kaybetmesi için büyüklük ölçütlerinde bilanço günü itibarıyla birbirini izleyen 2 yıl boyunca değişiklik gözlenmesi gerekeceği; tür değiştirme veya yeni kuruluş yoluyla birleşmelerde ise ilk bilanço günü verilerine bakılacağı hüküm altına alınmıştır.

2.2 Denetim ve Finansal Raporlar

Küreselleşen dünyada sınır aşırı ticaret yaygınlaşmış ve işletmeler küresel boyutta faaliyet göstermeye başlamıştır. Üretimin, ticaretin ve rekabetin ulusal pazardan dışarı taşması, yatırım çekmek veya kaynak bulmak isteyen işletmelerin finansal tabloları ile bunlara dayanak teşkil eden belgelerini dünyanın bir başka yerinde de anlam ifade edecek ve güven telkin edebilecek şekilde hazırlama zorunluluğunu doğurmuştur (Karakaya,2010:2). Muhasebe dilinin tekdüzeleştirilmesi ihtiyacından yola çıkan Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu, (International Accounting Standarts Board-IASB) “Uluslararası Finansal Raporlama Standartları”nı (UFRS) oluşturmuştur. Kanun koyucunun daha önce de belirtilen “uluslar arası arenada faaliyet gösterebilecek aktörler yaratma” yönündeki temel hedefi doğrultusunda Yeni Türk Ticaret Kanunu ile gerçek ve tüzel kişi tacirlerle faaliyet gösterdiği sektör önem taşımaksızın tüm işletmelere, UFRS’ye uyumlu olarak hazırlanacak Türkiye Muhasebe Standartları’na uygun şekilde defter tutma ve finansal rapor hazırlama yükümlülüğü yüklemiştir. Bu düzenleme ile Türk işletmelerinin sermaye açısından yeterli, finansal tabloları gerçeği yansıtan, uluslararası rekabete açık ve ekonomik krizlere dayanıklı işletmeler haline getirilmesi amaçlanmıştır. 01.01.2013 tarihinde yürürlüğe girecek olan bu düzenleme, finansal tabloları uluslararası standartlara uygun olmadığından kaynak bulmakta sıkıntı çeken ya da çok pahalı borçlanmak zorunda kalan KOBİ’lerin mali sorunlarının çözümünü kolaylaştıracaktır (Özkorkut,2009:150).

Ancak kanun koyucu, değişik ölçütteki işletmeler ve sektörler için finansal rapor hazırlamanın mali külfetlerini de göz önünde bulundurarak UFRS'in sınırları dahilinde özel ve istisnai standartlar konulabileceği yönünde bir açık kapı bırakmıştır. Örneğin, 88. Maddeye paralel olarak 135 ve 194. Maddeler arasında düzenlenen birleşme, bölünme ve tür değiştirmelerde küçük ölçekli şirketlere ortaklarının oybirliğiyle mutabık olmaları halinde birleşme, bölünme ve tür değiştirmeye ilişkin rapor düzenlenmesi ve denetlenmesinden vazgeçme imkanı tanınmıştır. Benzer şekilde, anonim şirketlerde bağımsız denetimi zorunlu kılan ve denetçiyi şirketin bir organı olmaktan çıkararak Yeni Türk Ticaret Kanununun 400. maddesi, orta ve küçük ölçekli anonim şirketlerin büyük ölçeklilerden farklı olarak bağımsız denetleme kuruluşları yerine bir veya birden fazla yeminli mali müşavir ya da serbest muhasebeci mali müşavir tarafından denetlenmesini mümkün kılmıştır. Limitet şirketlerde denetçiyi düzenleyen 635. maddenin anonim şirketlere yaptığı atıfla aynı düzenlemenin bu şirketler için de geçerli olacağını söylemek mümkündür. Bağımsız ve tarafsız denetimin de KOBİ'lerin borçlanma maliyetlerinin azaltılmasına yardımcı olacağı açıktır.

3. MAL ve HİZMET TEDARİKİNDE GEÇ ÖDEMENİN SONUÇLARI

3.1. Genel Olarak

İşletmeler ve işletmeler ile kamu kurumları arasındaki mal ve hizmet tedarikinden doğan vadesi geçmiş ödemelerin, işletmelerin ve özellikle KOBİ'lerin finansal dengelerin, faaliyetlerini risk altına soktuğunu, idari ve ekonomik yüklerle sebebiyet verdiğini, rekabet eşitliğini bozduğunu, İç Pazar'ın işlevini yerine getirmesini engellediğini ve sınır ötesi ticaretin gelişebilmesi için ödeme süreleri konusunda bazı önlemler alınması gerektiğini tespit eden Avrupa Konseyi 2000 yılında "*Ticari İşlerde Geç Ödemeye Mücadeleye İlişkin AB Yönergesi*"ni çıkarmıştır (Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi,2000). Yönerge'nin temel hedefi, para borçlarında temerrüdün şartlarını ve sonuçlarını tek tipleştirmek, ödeme sürelerini kısaltmak, mal ve hizmet tedarikinde genellikle tedarik eden konumunda olan ve müzakere aşamasında sözleşmenin zayıf tarafını oluşturan KOBİ'leri büyük işletmelerin dayattığı sözleşme şartlarına karşı korumaktır (ALP, 2002:418). Bu amaçla Yönerge'de yüksek bir temerrüt faizi öngörülmüş ve borcunu zamanında ödemeyen borçlunun ihtarsız ve hızlı bir şekilde temerrüde düşürülerek cezalandırılması amaçlanmıştır. Temerrüt faizine ek olarak üye ülkeler, icrai mekanizmalarını alacaklının alacağına daha çabuk kavuşmasını

sağlar hale getirmekle yükümlü kılınmış ve soruna çözüm bulunmaya çalışılmıştır.

Avrupa Birliği'nin 2009 yılında hazırlanmış olduğu raporda (European Payment Index:2009) 2000/35/EC sayılı Yönerge'nin soruna çözüm olamadığı, ödeme sürelerinin kısaltılmasına ve işletmeler üzerindeki finansman baskısını azaltmaya yetmediği tespit edilmiştir. Konsey ve Avrupa Parlamentosu 2009 verilerini, Avrupa'da yaşanan ekonomik gelişmeleri ve Avrupa Birliği Küçük İşletmeler Yasası'nın (Small Business Act-SBA,2008) üye ülkeler üzerindeki etkilerini göz önünde bulundurarak "*önceki Yönerge'de yer alan hususları açıklamak ve rasyonalize etmek*" amacıyla 2011/7/EU sayılı ve aynı isimli Yönerge'yi çıkarmıştır (Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi,2011). Bu Yönerge'de öncekinden farklı olarak kamu kurumlarının ticari iş niteliğindeki mal ve hizmet tedarikinde ödeme süreleri net şekilde sınırlandırılmış, kredi sözleşmelerinde durumun ne olacağına açıklık getirilmiş, Avrupa Birliği Kurumları'nın da Yönerge'de kamu kurumları için düzenlenen sürelerle bağlı olduğu belirtilmiştir.

20. Fasal kapsamındaki Yönerge'nin iç hukuka uyumlaştırılabilmesi için Tasarı'nın 1530. maddesi 6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun oylandığı 13 Ocak 2011 tarihinde verilen bir önergeyle değiştirilerek Yönerge'nin ticari işletmeler arasındaki mal ve hizmet tedarikinde temerrüdü tek tipleştiren üçüncü maddesi ödeme sürelerini kısaltarak KOBİ'lerin durumunu iyileştirmek adına yapılan değişikliklerle kanuna alınmıştır. Bu açıdan yapılan ilk değişiklik, 1530. maddenin beşinci fıkrasında düzenlenen ve sözleşmede yer alan ödeme süresinin altmış güne kadar uzamasına cevaz veren hükmünde alacaklının KOBİ, borçlunun büyük ölçekli işletme olduğu hallerde sözleşmede öngörülen sürenin altmış günü aşamayacağı kuralına yer verilmesidir. Yönerge'de bulunmamasına karşın madde metnine eklenen bu cümle, kanun koyucunun büyük ölçekli işletmelere karşı KOBİ'leri koruyucu tutum sergileme yönündeki iradesine uygundur. Bir diğer değişiklik, mal veya hizmet bedelinin taksitle ödenmesi haline ilişkindir. 1530. maddenin son fıkrasında Yönerge'ye uygun olarak her bir taksit tutarının ödenmeyen kısmının maddede düzenlenen temerrüt faizine tabi olacağı, ancak alacaklının KOBİ, borçlunun büyük ölçekli işletme olduğu hallerde taksitli ödemeyi öngören sözleşme hükümlerinin geçersiz kabul edileceği belirtilmiştir. Söz konusu hüküm, KOBİ'lerden taksitle mal ve hizmet tedarik edemeyecek olan büyük işletmeleri ihtiyaçlarını diğer işletmelerden karşılamaya itebilecektir. Bu açıdan düzenlemenin Yönerge'ye uygun hale getirilmesi daha doğru olacaktır.

3.2. 2011/7/EU sayılı Yönerge'den iç hukuka aktarılmamış olan hususlar

2011/7/EU sayılı Direktif'in 4. maddesinde yer alan ayrıntılı düzenlemeyle kamu kurumları ile ticari işletmeler arasındaki işlerde de ödeme süreleri, alacaklı işletmelerin korunabilmesi için sınırlanmıştır. Yönerge ile mevzuatın uyumlaştırılması amacıyla değiştirilen 1530. maddenin gerekçesinde ise “(...)Yönergenin (2011/7/EU) **kamu kurumlarının ödemeleriyle(...)** ilgili düzenlemeleri”nin metne yansıtılmadığı açıkça belirtilmiştir. Hukukumuzda idarenin kamu yararının temsilcisi ve sorumlusu sıfatıyla hareket etmediği, tüzelkişilik sıfatından kaynaklanan hak ehliyetine dayanarak genel hükümler uyarınca akdettiği mal ve hizmet alımı sözleşmeleri, idarenin özel hukuk sözleşmeleri olarak adlandırılmakta olup, çıkan uyuşmazlıkların çözüm yeri de adli yargıdır (Günday, 2003:179). Bu sebeple idarenin özel hukuk sözleşmelerinin kapsam dışında bırakılması, alacağına zamanında kavuşamayıp mali sıkıntıya giren işletmeleri korumaktan çok geç ödeyen kamu kurumlarını korur niteliktedir. Amaçlanana uygun olarak KOBİ'lere tam bir korumanın sağlanabilmesi ve mevzuatın gerçek anlamda uyumlaştırılabilmesi için Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nda değişiklik yapılması gerekmektedir.

İç hukukta gerekli düzenlemenin yapılmadığı bir diğer konu da icrai safhaya ilişkindir. 2011/7/EU sayılı Yönerge'nin gerekçesinde alacaklının zararını tazminin uzun sürmesi halinde borçlu için borcunu ödememenin daha cazip hale geldiği belirtilmiştir. Bu sorunun önüne geçebilmek için mevzuatın uyumlaştırılmasının amaçlandığı Yönerge ile üye ülkelere, miktarına bakılmaksızın borcun varlığı ve taraflarında çekişmenin bulunmadığı hallerde, alacaklının mahkemeye veya yetkili mercie başvurusundan itibaren doksan gün içinde uygulanabilir bir hüküm elde etmesini sağlayacak şekilde icrai safhayı hızlandırma yükümlülüğü yüklenmiştir. İcra İflas Kanununda Yönerge'de bahsi geçen çekişmesiz alacakların hızlı bir şekilde tahsil edilebilmesi için “ilamsız icra” hükümleri mevcuttur. İlamsız icranın varlığına karşın Adalet Bakanlığı'na bağlı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün Ulusal Yargılama Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) vasıtasıyla tuttuğu 2009 yılı istatistiğinde bir ilamsız icra dosyasının ortalama 659 günde sonuçlandırılabilirdiği tespit edilmiştir (ASİM,2010). 6102 s. TTK m.1530'un gerekçesinde hükmün üreticileri, KOBİ'leri, fatura ya da eşdeğer ödeme talepleri karşılığı hizmet veren ticari işletmeler ile kişileri, geç ödemeyi bir finansman aracı olarak kullanan çoğunluğu büyük ve güçlü olan ticari işletmelere karşı koruyarak iflaslarının önüne geçebilmek amacıyla kanuna eklendiği belirtilmiştir. Hükmün amacına

ulaşabilmesi için İcra ve İflas Kanununda da değişikliğe gidilmesi gerektiği açıktır.

4. SONUÇ

Dünyada olduğu gibi Türkiye’de de ekonominin lokomotifi durumunda olan KOBİ’ler, Avrupa Birliği’ne uyum sürecinde bir kez daha ülke gündemine gelmiş ve 6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu ile ilk kez kanun düzeyinde bir düzenlemeye kavuşmuştur. Temel amacı Türk işletmelerini güçlendirmek ve dünya ile rekabete hazır hale getirmek olan yeni kanunda, bu tür işletmeler için var olan kredi ve teşviklerin yanında denetim ve finansal tabloların oluşturulması, mal ve hizmet tedarikinde karşılaşılan geç ödemelerin önüne geçilebilmesi için lehe bazı hükümler getirilmiştir.

Tüm işletmeler için Uluslararası Muhasebe Standartları’na uygun finansal tablo hazırlama yükümlülüğü getiren, her boyuttaki sermaye şirketi için bağımsız denetimi zorunlu kılan yeni düzenlemeler Türk hukuku açısından bir devrim niteliğindedir. Geç Ödemeye Mücadeleye İlişkin Yönerge’den Kanunun 1530. maddesiyle hukukumuza aktarılan hükümlerin ise, kanun koyucunun amacının aksine KOBİ’ler için olumsuz sonuçlar doğurabilmesi olasıdır. Maddenin yürürlüğe gireceği 1.1.2012 tarihinden önce yeniden ele alınması ve aksama ihtimali bulunan yönlerinde değişikliğe gidilmesin Türk işletmelerinin geleceği açısından faydalı olacaktır.

KAYNAKLAR

Basılı Kaynaklar

Akgemci, Tahir: *KOBİ’lerin Temel Sorunları ve Sağlanan Destekler*. <http://www.kosgeb.gov.tr/Pages/UI/Yayinlar.aspx?ref=9&refContent=33> [İndirme Tarihi: 15.08.2011]

Alp, Mustafa. “Avrupa Birliği ve Alman Hukukunda Para Borçlarından Borçlu Temerrüdünün Şartları ve Temerrüt Faizine İle İlgili Değişiklikler”, içinde: Prof. Dr. Kemal Oğuzman'a Armağan, GSÜHFD, Sayı:1, 2002. ss.417-434.

Ayık, Yusuf Ziya&Keskin, Gülümser. “KOBİ’lerin Genel Sorunları ve Düşünülen Çözüm Önerileri Üzerine Erzurum’da Bir Uygulama” içinde: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 12, Sayı 2, Erzurum, 2008. ss. 469-481.

Eroğlu, İlhan&İnce, Mehmet&Gül, Hasan. “*Küresel Sistemde KOBİ’lerin Karşılaştıkları Sorunlar ve Stratejik Boyutuyla Yeniden Yapılanma Gereği*”,Girne- Kıbrıs, 2008, <http://www.gau.edu.tr/bildiriler/Bildiri1.pdf> [İndirme Tarihi:10.07.2011]

Günday, Metin: İdare Hukuku. Ankara: İmaj Yayıncılık,2003.

Karakaya, Mevlüt, “*KOBİ’lerin Küresel Ekonomik İklimde Uyumunda Finansal Raporlama Standartları*”, içinde: Ankara SMMMO Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi, Sayı 2, Ankara, 2010. ss.1-25.

Özkorkut, Korkut, “*1522. Madde Açısından Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere Bakışının Değerlendirilmesi*”, içinde:BATİDER, Cilt 25, Sayı 3. Ankara,2009. ss. 145-165.

Odabaşı-Sarı, Arzu: Avrupa Birliği’nde KOBİ Destek Mekanizmaları ve Türkiye. İstanbul: İktisadi Kalkınma Vakfı, 2005.

Yalçın, Azmi&Gaguroğlu, Şahin. “*Ekonomik Krizlerin Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler üzerindeki Yönelimsel ve İşlevsel Etkilerini Belirlemeye Yönelik Ampirik Bir Araştırma*,” içinde: Ç.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 17, Sayı 2. Adana, 2008. ss.433-448.

İnternet Kaynakları

ASİM, http://www.adlisicil.adalet.gov.tr/istatistik_2009/icra/icra1.pdf [çevrimiçi-20.05.2011]

Commission of the European Communities (1994). “*Integrated Programme in favour of SMEs and the Craft Sector*”, White Papers, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:1994:0207:FIN:EN:PDF->, [İndirme Tarihi: 04.07.2011].

Commission of the European Communities (2008). “*Think Small First-A Small Business Act for Europe*”, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0394:FIN:en:PDF> [İndirme Tarihi:12.07.2011].

European Commission (2003). “*Commission Recommendation of 6 May 2003 Concerning the Definition of Micro, Small and Medium Sized Enterprises (2003/361/EC)*”,<http://eur->

lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:124:0036:0041:en:PDF,
[İndirme Tarihi:16.08.2011].

European Parliament and Council (2000). “*Directive 2000/35/EC of the European Parliament and of the Council of 29 June 2000 on combating late payment in commercial transactions*”, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32000L0035:EN:HTML>
[İndirme Tarihi:10.07.2011].

European Parliament and Council (2011). “*Directive 2011/7/EU of the European Parliament and of the Council of 16 February 2011 on combating late payment in commercial transactions*”, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:048:0001:0010:EN:PDF>
[İndirme Tarihi:11.07.2011]

European Payment Index (2009). “*A comparison of payment rules and habits in different EU member states*”, http://www.intrum.pl/download/epi_2009.pdf
[İndirme Tarihi:18.07.2011].